Hukuk Bölümü 2007/380 E. , 2008/92 K.

- 2247 SAYILI YASA'NIN 19. MADDESI HK
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 19

"İçtihat Metni"

Davacı : D.T.

Davalı : Silifke Nüfus İdaresi

O L A Y : Davacı, 19.12.1976 tarihinde doğup, 1977 tarihinde vefat eden kız kardeşi Deniz Tepe'nin nüfus kaydının iptal edilmediğini, kendisinin de 11.11.1978 tarihinde doğduğunu, kendi doğumunun nüfusa ayrıca bildirilmediğini, kardeşinin kaydı üzerinden işlem gördüğünü, aile çevresinde isminin Çiğdem olarak bilindiğini, bu nedenlerle 19.12.1976 olan doğum tarihinin 11.11.1978 olarak tashihine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

SİLİFKE 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 27.6.2006 gün ve E:2006/147, K:2006/277 sayı ile, davacı dava dilekçesi ile, 19.12.1976 tarihinde doğup 1977 tarihinde vefat eden kız kardeşi Deniz Tepe'nin nüfus kaydının iptal edilmediğini, kendisinin de 11.11.1978 tarihinde doğduğunu, kendi doğumunun nüfusa ayrıca bildirilmediğini, kardeşinin kaydı üzerinden işlem gördüğünü, aile çevresinde isminin Çiğdem olarak bilindiğini, bu nedenlerle 19.12.1976 olan doğum tarihinin 11.11.1978 olarak tashihine karar verilmesini talep ve dava ettiği, talebini duruşmada aynen tekrar ettiği, davalı nüfus idaresi temsilcisi tescil tarihi dikkate alındığında yaşın küçültülmesinin kayden engelli olduğunu beyan ettiği, davacının sevki suretiyle alınan sağlık kurulu raporu ile davacının 28-30 yaşlarında olduğunun tespit edildiğinin anlaşıldığı, celbedilen nüfus kayıtları incelendiğinde Deniz Tepe'nin 19.12.1976 doğumlu olduğu, 27.12.1976 tarihinde nüfusa tescil edildiği, Ömer Bora isminde 1980 doğumlu bir kardeşinin daha olduğu, doğum kaydı incelendiğinde ise Deniz Tepe'nin 20.12.1976 tarihli doğum raporuna göre doğumunun tescilinin Mustafa Tepe tarafından istendiğinin anlaşıldığı, dava her ne kadar yaş tashihi olarak açılmış ise de, vefat eden kız kardeşin nüfus kaydının iptali ve davacının nüfusa 11.11.1978 doğumlu olarak tescili talebi olup, kardeşin ölümünün ve davacının doğumunun idari işlemle halli gerektiği kanaatine varıldığından, doğum ve ölüm vukuatının nüfus kütüğüne tescilinin nüfus idaresine verilmiş idari bir görev olması sebebi ile HMUK 7. maddesinin 1. fıkrası uyarınca dava dilekçesinin görev yönünden reddine karar vermiş; bu karar, YARGITAY 18. HUKUK DAİRESİ'nin 9.4.2007 gün ve E:2007/341, K:2007/3161 sayılı kararıyla onanmak suretiyle kesinleşmiştir.

Davacı bu kez, ölen kardeşinin kaydının iptal edilerek şahsına ayrıca nüfus cüzdanı çıkartılmasına karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

MERSİN 1. İDARE MAHKEMESİ; 19.6.2007 gün ve E:2007/432 sayı ile, davacı tarafından, kendisinin nüfus kaydının hiç yapılmadığı, 19.12.1976 tarihinde doğan ve 1977 tarihinde vefaat eden kardeşi Deniz Tepe'ye ait nüfus kaydının kendisine ait nüfus kaydı gibi devam ettirildiği, kardeşine ait bu nüfus kaydının iptal edilerek kendisine nüfus cüzdanı çıkartılmasına karar verilmesinin istenildiği, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 36/1-a maddesinde, "Nüfus kayıtlarına ilişkin düzeltme davaları, düzeltmeyi isteyen şahıslar ile ilgili resmî dairenin göstereceği lüzum üzerine Cumhuriyet savcıları tarafından yerleşim yeri adresinin bulunduğu yerdeki görevli asliye hukuk mahkemesinde açılır." kuralına yer verildiği, aynı maddenin 2. fıkrasında ise, kişilerin başkasına ait kaydı kullandıklarına ilişkin başvuruların Bakanlıkça incelenip sonuçlandırılacağının belirtildiği, aynı Kanunun 40. maddesinde de, "Usulüne göre düzenlenmemiş bir belgeye dayanılarak tesis edilmiş nüfus kayıtları Genel Müdürlüğün ya da nüfus müdürlüklerinin göstereceği lüzum üzerine mahkemece verilecek kararla iptal edilir. Nüfus kütüğüne düşülmüş olan şerh ve açıklamaların iptal edilmesi de aynı usûle tâbidir" kuralının getirildiği, dosyanın incelenmesinden, davacı tarafından 19.12.1976 tarihinde doğan ve 1977 tarihinde vefat eden kardeşi Deniz Tepe'ye ait nüfus kaydının iptal edilerek nüfusa 11.11.1978 doğumlu olarak tescil edilmesi istemiyle 11.4.2006 tarihinde Silifke Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2006/147 esasına kayıtlı davanın açıldığı, anılan Mahkemenin 27.6.2006 tarih ve E:2006/147, K:2006/277 sayılı kararıyla davanın görev yönünden reddine karar verildiği, bu kararın temyizi üzerine Yargıtay 18. Hukuk Dairesi'nin 9.4.2007 tarih ve E:2007/341, K:2007/3161 sayılı kararıyla onandığı; davacının 14.6.2007 tarihinde Mahkemeleri kaleminde kayda giren dilekçesiyle bakılan davanın açıldığının anlaşıldığı, davacının talebinin usulüne uygun olarak nüfus idaresince yapılmış bir kaydın iptali istemini içerdiği, yukarıda metni anılan Yasa hükümlerine göre usulüne uygun olarak yapılan nüfus kaydının idari işlemle iptalinin mümkün olmadığı ve Asliye Hukuk Mahkemelerinde açılacak davalar sonucunda verilecek kararlara istinaden yapılabileceğinin öngörüldüğü anlaşıldığından, dava konusu uyuşmazlığın görüm ve çözümünde Silifke Asliye Hukuk Mahkemesinin görevli ve yetkili olduğu sonucuna varıldığı, bu nedenlerle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı merciinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, işin esasının incelenmesinin anılan Mahkemece bir karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mahmut BİLGEN, Erdoğan BUYURGAN, Habibe ÜNAL, O.Cem ERBÜK, Serdar AKSOY ve Coşkun GÜNGÖR'ün katılımlarıyla yapılan 07.04.2008 günlü toplantısında; Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Ahmet BEŞİNCİ ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Anayasa'nın 158. maddesinde, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili olduğu belirtilmiş; 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, "Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir...", 19. maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık

Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler. (Değişik:21/1/1982-2592/6 md.)Mahkemenin gerekçeli kararı, dava dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir" denilmiştir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmektedir.

1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 7. maddesinde, diğer bir mahkeme yahut idari makam veya yargı merciinin görevine giren bir dava veya iş kendisine arz olunan mahkemenin, duruşma yapmadan görevsizlik kararı verebileceği gibi davanın her safhasında kendiliğinden görevli olmadığına da karar vereceği hükmü yer almıştır.

Asliye Hukuk Mahkemesince, dava her ne kadar yaş tashihi olarak açılmış ise de, vefat eden kız kardeşin nüfus kaydının iptali ve davacının nüfusa 11.11.1978 doğumlu olarak tescili talebi olup, kardeşin ölümünün ve davacının doğumunun idari işlemle halli gerektiği kanaatine varıldığından, doğum ve ölüm vukuatının nüfus kütüğüne tescilinin nüfus idaresine verilmiş idari bir görev olması sebebi ile Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 7. maddesinin 1. fıkrası uyarınca dava dilekçesinin görev yönünden reddine karar verilmiştir.

Görüldüğü üzere, Asliye Hukuk Mahkemesinin kararı, idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş bir görevsizlik kararı niteliğinde olmadığından, adli ve idari yargı yerleri arasında görev uyuşmazlığı oluştuğundan söz etmek mümkün değildir.

Bu durumda, olayda, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşullar gerçekleşmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

SONUÇ : 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 07.04.2008 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.